

Homo patiens w ponowoczesnej rzeczywistości

Pomimo swojej oczywistości cierpienie trudno wytłumaczyć. Refleksja nad nim jest jednak ważna, zwłaszcza dziś, gdy snuje się utopijne wizje o możliwości jego wyeliminowania. *Rozprawa składa się z trzech rozdziałów. W pierwszym* zarysowano czynniki ideowe utrudniające ponowoczesnemu *homo patiens* odnalezienie sensu dotykającego go cierpienia: kwestionowanie duchowego wymiaru człowieka, kryzys więzi osobowych, konsumpcjonizm, laicyzację, dominację paradygmatu technologicznego, zanegowanie kompetencji rozumu, problemy z osobową tożsamością ponowoczesnego człowieka.

Pozostając bytem rozumnym, wolnym, a często odnoszącym swoje życie do Boga, czyli poruszającym się w przestrzeni wiary, człowiek w tych sferach szuka tradycyjnie sensu swojej egzystencji. Drugi rozdział obejmuje refleksję nad trudnościami, z jakimi spotyka się w zderzeniu z cierpieniem ludzki rozum i wiara.

W rozdziale ostatnim zarysowane zostaną drogi transcendencji cierpienia. Za punkt wyjścia odnalezienia tej drogi uznać trzeba przeświadczenie o transcendentnym wymiarze osobowo pojmowanego człowieka. Odniesiono się tu do ważnej propozycji transcendentności człowieka, logoterapii Victora Frankla. Omówiono aksjologiczną drogę transcendowania cierpienia. Zaprezentowano cierpienie jako istotną miarę ludzkiej dojrzałości osobowej i społecznej. Podjęto też refleksję nad religijną drogą nadawania sensu cierpieniu.

Zbigniew Byda